

Trẻ em nông thôn vẫn còn thiệt thòi!

Đó là nhận định mà Chương trình nghiên cứu quốc tế về đói nghèo trẻ em tại VN đưa ra khi hoàn thành giai đoạn 1 (2002-2004) của dự án “Những cuộc đời trẻ thơ” (Younglives).

Những cuộc đời trẻ thơ là một nghiên cứu quốc tế theo dõi trong một thời gian dài về đói nghèo trẻ em. Nghiên cứu được thực hiện tại 4 nước: Ethiopia, Ấn Độ, Peru, và Việt Nam. Mục tiêu chính của dự án là góp phần nâng cao nhận thức của xã hội về nguyên nhân và hậu quả của tình trạng đói nghèo của trẻ em ở các nước đang phát triển, đồng thời, cung cấp thông tin cho các nhà hoạch định chính sách với mong muốn trong tương lai họ sẽ đưa ra được những chính sách phù hợp để giảm bớt tình trạng nghèo khổ đó.

Tại VN, dự án Younglives được triển khai với sự tham gia của 3 tổ chức: Trung tâm Nghiên cứu và Đào tạo phát triển cộng đồng (RTCCD), Tổng cục thống kê (GSO) và Tổ chức Cứu trợ trẻ em Anh tại VN (SCUK).

Cũng như 3 quốc gia còn lại, VN đã chọn 2000 trẻ em 1 tuổi và 1000 trẻ em 8 tuổi cư trú tại các vùng khác nhau để điều tra trong vòng nghiên cứu đầu tiên (2002 - 2004). Năm địa phương được chọn để điều tra (Lào Cai, Hưng Yên, Đà Nẵng, Phú Yên, và Bến Tre) đảm bảo các tiêu chí đại diện vùng, miền, có cả thành thị, nông thôn và miền núi, chịu nhiều thiên tai và hậu quả chiến tranh...

Sau 3 năm tiến hành điều tra, nghiên cứu, dự án Younglives đã rút ra 14 điểm nổi bật, và qua đó chứng minh rằng: trẻ em nông thôn vẫn còn chịu nhiều thiệt thòi!

KHÔNG ĐƯỢC CẢI THIỆN DINH DƯỠNG

Trong số 2000 trẻ em 1 tuổi mà dự án điều tra thì 52% là trẻ trai; 80% trẻ sống ở nông thôn; 22% trẻ thuộc

hộ rất nghèo; 38% thuộc hộ nghèo; 97% trẻ được sống với bố mẹ... Số liệu phân tích cho thấy tỉ lệ trẻ nhẹ cân ở nông thôn cao hơn 80% so với trẻ ở thành thị. Tỉ lệ trẻ nông thôn còi cọc cao hơn 120% so với trẻ thành thị. Đặc biệt, trẻ ở nhóm các hộ gia đình nông thôn rất nghèo bị suy dinh dưỡng (SDD) và nhẹ cân cao hơn từ 1,6 - 3 lần so với các trẻ ở các hộ khá giả. “Tình trạng còi cọc và nhẹ cân ở các vùng nông thôn cao gấp 2 lần so với thành thị. Tình trạng trẻ em (nông thôn) SDD tăng lên dần theo chiều giảm dần của chỉ số mức sống”- báo cáo của dự án kết luận.

Tình trạng dinh dưỡng của trẻ em 8 tuổi ở nông thôn cũng không khác gì trẻ em 1 tuổi đã được phân tích ở trên. Theo điều tra, tỉ lệ trẻ em 8 tuổi ở nông thôn nhẹ cân và còi cọc cao hơn 40-50% so với trẻ em cùng độ tuổi sống ở thành thị (trẻ thành thị bị còi cọc và nhẹ cân đều ở mức 18%, trong khi trẻ nông thôn thì 31% nhẹ cân và 30% còi cọc). Trẻ sống ở các khu vực nghèo bị còi cọc và nhẹ cân cao gấp 3 lần so với trẻ sống ở khu vực khá giả (lần lượt là 30% - 10% và 31% -11%). Theo phân tích, tỉ lệ còi cọc ở mức rất cao của trẻ thuộc nhóm nghèo nhất (40%) càng khẳng định rõ việc cải thiện tình trạng dinh dưỡng cho trẻ là rất ít, đặc biệt là trong nhóm nghèo.

THIẾU CÁC DỊCH VỤ ĐÀO TẠO

Trong số 2000 trẻ em được điều tra thì đến 99% được đến trường. Tuy nhiên, tỉ lệ trẻ em biết viết và tính toán ở vùng nông thôn thấp hơn 10% so với trẻ khu vực thành thị. Khảo sát cũng cho thấy các trường học tại vùng nông thôn đã không cung cấp được các dịch vụ đào tạo chất lượng cho học sinh. Do vậy, mức độ phát triển nhận thức của trẻ

em nghèo sống tại vùng nông thôn cũng thấp hơn so với trẻ ở vùng khác.

Theo phân tích của TS.Trần Tuấn – Giám đốc RTCCD, điều làm cho các em thích nhất ở trường học là “có thầy cô giáo và các bạn” (42%) và “các bài học” (25%). So với trẻ em nông thôn, trẻ em ở thành thị thích đi học hơn vì “có thầy cô giáo và các bạn” (56% so với 39%). Điều đáng mừng là ham thích học tập giữa trẻ em nông thôn và thành thị cũng như giữa trẻ ở hoàn cảnh kinh tế gia đình khác nhau là khá tương đồng.

KIỂM SOÁT TÌNH TRẠNG SDD, TĂNG CƯỜNG KHẢ NĂNG HỌC TẬP...

Trao đổi với NTNN chiều 7-12, TS.Trần Tuấn cho rằng bản báo cáo của dự án Younglives đã cung cấp thêm minh chứng về tình trạng SDD trẻ em đã và đang là một vấn đề về sức khỏe cộng đồng đáng quan tâm tại VN: “Trọng tâm phòng chống SDD trẻ em cần tập trung ở các vùng nông thôn – nơi có tỷ lệ SDD cao gấp 2 so với khu vực đô thị. Ở các vùng nông thôn, con em hộ gia đình nghèo bị SDD cấp tính cao gần gấp 3 lần so với con em của các hộ gia đình khá giả. Vì vậy trẻ em ở các hộ gia đình nông thôn nghèo cần phải được xác định là nhóm trọng tâm của Chương trình Quốc gia phòng chống SDD trẻ em”.

Riêng về vấn đề học tập của trẻ em, báo cáo đưa ra kết luận “trường học ở vùng nông thôn và vùng nghèo không đáp ứng được nhu cầu của học sinh” và kiến nghị: kỹ năng đọc viết và tính toán cần phải được tăng cường bằng việc cải tiến chất lượng dạy học ở cấp tiểu học”.